

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

1. Cvra castitanis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

tripudia, ad licentiora virorum ac juvenum consortia. Capere volunt & capi, quo reti? ait idem ibidem: *ornatu meretricio ad capiendas animas.* Poterat Daphnen à consilio virginitatis dimovere parentis auctoritas:

Sæpè pater dixit, debes mihi nata nepotes: Illa tamen casto pudore suffusa mentis altæ propositum paternis hortatibus constanter antehabuit; contrà quàm faciunt illi, illæque, quos ab integritatis proposito vox una gravior patris, aut mollior matris avertit.

Daphne tam erat amans virginalis pudoris, ut antequam eum profanaret, optaverit vel terrâ sorberi (id quod ob fortitudinem, in Curtio juvene Romano, nunquam satis laudavit antiquitas) vel quacunque formæ mutatione, formam, quantum feminarum bonum! amittere. Eru-beant, quibus dos una nubendi, genarum fucus.

II. (b) Ex Ovidio observa, tria maximè castitatis præsidia fuisse à Daphne adhibita:

Silvarum latebris, captivarumque ferarum
Exuvijs gaudens, innuptæque æmula Phœbes;
Vitta coercerat positos sine lege capillos.

Nimirum *Solitudo*, *labor*, *simplex mundities* & ornatus, tutam à Paphijs ignibus præstabant. Oculos inter plures custodire difficile est; tunc præsertim, cum procantium nobilitas, scientia, opes (Apollinem cogita) in conspectum veniunt. *Otiosi*, ait S. Hieronymus, de ventre, & ijs, quæ sub ventre sunt, maximè cogitant; *compti* nimis & curiosius ornati, quasi hamum capiendis animis proijciunt.

III. (c) Daphne pudicitiam suam fugiendo subduxit Apollinis libidini; qua de causa meruit in laurum converti, arborem triumphalem, ac castissimam, quæ nec frigoris, nec ardoris violentiâ se corrumpi patitur, perpetuò virens, semper illibata. Horat. lib. 2. Ode 15.

Nunc spissâ ramis laurea, fervidos
Excludit æstus.

Eadem, ne fulmine quidem tangenda; unde Cæsares olim gestare laurum soliti. Symbolum hoc virginitatis est, de qua Ovidius lib. 3. Trist. Eleg. 1.

Usque viret semper laurus, nec fronde caduca
Carpitur, æternùm sic habet illa decus.

Et quænam pulchrior victoria ac triumphus, quàm qui fugâ tam gloriosa relatus est? De hoc emblemate, cum lemmate, *in fuga victoria.* Apostolus, 1. Cor. 6. quod magnus Augustinus observat: *fugite*, inquit,

A 2

forn.

(b) Castitatis præsidia. (c) Castitas fugiendo vincit.

Nec quid Hymen, quid amor, quid sint connubia, curat. Acce-
debat ad mutandum propositum importunitas patris, ad nuptias non
tam iuuantis, quam urgentis & trahentis.

Illa velut crimen tædas exosa jugales,
Pulchra verecundo suffundens ora rubore,
Inque patris blandis hærens cervice lacertis,
Da mihi perpetua, genitor charissime, dixit
Virginitate frui: dedit hoc pater antè Dianæ.

Acuit magis hoc parentis telum, jam dudum alto faucibus vulne-
re Phœbus; qui ut expugnaret obfirmatum animum, capit reuerti di-
vinitatis suæ profapiam ostentare, artem canendi, medendique iactare;
blanditias exquisitas & preces addere; sed irritas. Præsidium castitatis
in pedibus quæsiuit Daphne; ocyor aurâ per sentes & rubos, per aspera &
plana fugam arripuit; quantoque celerius insequeretur fugientem spes
procantis, tantò expeditiores alas addebat virgini timor.

----- Sic agna lupum, sic cerva leonem;

Sic aquilam pennâ fugiunt trepidante columbæ. Iamque amator
premebat pedem fugientis, eratque similis tenenti, cum Daphne victa
labore fugæ, conijcit oculos in undas Penei parentis, & exclamans:

Fer pater, inquit, opem, si flumina numen habetis:
Qua nimium placui, tellus, ait hæc: vel istam,
Quæ facit, ut lædar, mutando perde figuram.

Nec mora; simul hæc dixit, simul est mutata in arborem *laurum*:
Mollia cinguntur tenero præcordia libro,
In frondem crines, in ramos brachia crescunt,
Pes modò tam velox pigris radicibus hæret:
Ora cacumen habent, remanet nitor unus in illa.

Ethica.

I. (a) Virginelem Daphnæ castimoniam laudaturus poëta, exag-
gerat eam à primis curis, quas etiamnum tenerior puella habuit de hoc
æcatis illius decore servando, ut quæ nesciebat, quid esset Hymen, quid
amor, quid *connubia*. Secus, quam multis in hoc sexu soleat accidere,
quæ mollibus ab unguiculis instituuntur ad lenocinium voluptatis, *vaga*,
ut Salomon loquitur, *Prov. 7: quieti impatientes, nec valentes in domo
consistere pedibus*. Liberiùs exspatiantur ad spectacula, ad convivia, ad

(a) *Cura castitatis in Daphna.*

tripu-

tripudia, ad licentiora virorum ac juvenum consortia. Capere volunt & capi, quo reti? ait idem ibidem: *ornatu meretricio ad capiendas animas.* Poterat Daphnen à consilio virginitatis dimovere parentis auctoritas:

Sæpè pater dixit, debes mihi nata nepotes: Illa tamen casto pudore suffusa mentis altæ propositum paternis hortatibus constanter antehabuit; contrà quàm faciunt illi, illæque, quos ab integritatis proposito vox una gravior patris, aut mollior matris avertit.

Daphne tam erat amans virginalis pudoris, ut antequam eum profanaret, optaverit vel terrâ sorberi (id quod ob fortitudinem, in Curtio juvene Romano, nunquam satis laudavit antiquitas) vel quacunque formæ mutatione, formam, quantum feminarum bonum! amittere. Eru-beant, quibus dos una nubendi, genarum fucus.

II. (b) Ex Ovidio observa, tria maximè castitatis præsidia fuisse à Daphne adhibita:

Silvarum latebris, captivarumque ferarum
Exuvijs gaudens, innuptæque æmula Phœbes;
Vitta coercerat positos sine lege capillos.

Nimirum *Solitudo*, *labor*, *simplex mundities* & ornatus, tutam à Paphijs ignibus præstabant. Oculos inter plures custodire difficile est; tunc præsertim, cum procantium nobilitas, scientia, opes (Apollinem cogita) in conspectum veniunt. *Otiosi*, ait S. Hieronymus, de ventre, & ijs, quæ sub ventre sunt, maximè cogitant; *compti* nimis & curiosius ornati, quasi hamum capiendis animis proijciunt.

III. (c) Daphne pudicitiam suam fugiendo subduxit Apollinis libidini; qua de causa meruit in laurum converti, arborem triumphalem, ac castissimam, quæ nec frigoris, nec ardoris violentiâ se corrumpi patitur, perpetuò virens, semper illibata. Horat. lib. 2. Ode 15.

Nunc spissâ ramis laurea, fervidos
Excludit æstus.

Eadem, ne fulmine quidem tangenda; unde Cæsares olim gestare laurum soliti. Symbolum hoc virginitatis est, de qua Ovidius lib. 3. Trist. Eleg. 1.

Usque viret semper laurus, nec fronde caduca
Carpitur, æternum sic habet illa decus.

Et quænam pulchrior victoria ac triumphus, quàm qui fugâ tam gloriosa relatus est? De hoc emblemate, cum lemmate, *in fuga victoria.* Apostolus, 1. Cor. 6. quod magnus Augustinus observat: *fugite*, inquit,

A 2

forn.

(b) Castitatis præsidia. (c) Castitas fugiendo vincit.